

Italija je vedno pripravljena

Glasovi italijanskih listov o dolžnostih in ciljih Italije v sedanji vojni — Odmev imenovanja Dina Alfierija za italijanskega veleposlanika v Berlinu — Zavezniki ne bodo dali Italiji nobenega povoda za poslabšanje odnošajev

RIM, 30. aprila. Ass. Press. Glavni urednik dnevnika »La Stampa« je objavil v svojem listu vodnik, v katerem pravi med drugim, da je stališče nevtralnosti v tej vojni za Italijo popolnoma nesprejemljivo. Tako stališče je doživelo že leta 1915, neuspeh. Nevtralna more ostati samo ona država, ki ima omejene interese, toda Italija je imperij in ima svetovne interese. Ako bi Italija stalno ostala nevtralna, bi to pomenilo, da se je sama odrekla svojemu položaju vesilje. Problem nevtralnosti za Italijo sploh ne obstaja, ampak samo problem ekspanzije, dočim o imfamnem Versaillesu sploh ni več treba izgubljati besed. Blokadni ukrepi v Suez in Gibraltarju spominjajo Italijo vsak dan znova, da je njeno življenje odvisno od razpoloženja zaveznikov, ki ji dajejo enkrat več, drugič pa manj svobode. Toda Italija potrebuje stalno svobodo in širino oceanov. Kot nasprotnica hegemonije ne more dovoliti na Sredozemlju nobene hegemonije. Vrata Sredozemskega morja morajo biti stalno odprta. Zato pričakuje, da bo sedanja vojna odstranila vse nepravčnosti s Sredozemlja, ki ne bo več ječa Italije. Uro in minuto, kdaj bo Italija aktivno nastopila, bo določil Mussolini, ki edini pozna vse elemente, ki so potrebni za presojanje najugodnejšega trenutka za uresničenje pravičnosti na Sredozemskem morju. Italija je vsa vedno pripravljena odzvati se Mussolinijevemu pozivu.

Nov govor urednika Ansalda

RIM, 30. aprila. Exchange Telegraph. Glavni urednik Cianovega lista »Il Telegrafo« Vitorio Ansaldo, je imel znova govor po radiu, v katerem je med drugim dejal, da so italijanski vojniki prepričani, da bo zmaga Nemčija. Izjavo, katero je podal pred 14. dnevi in v kateri

je naglasil, da Italija v tej vojni ne bo mogla ostati stalno ob strani, so potrdili tudi govori Mussolinija, Grandija in drugih pri zasedanju fašistične korporacijske zbornice. Mi zato čakamo na navodila in smo na nje pripravljeni, ker pomenijo usodo Italije in vseh Italijanov.

Diplomatska okrepitev osi

RIM, 30. aprila. Reuter. Dosedanji italijanski poslanik pri Vatikanu in bivši minister Dino Alfieri je imenovan za ita-

ljerija in pravijo, da prihaja v trenutku, ko se usoda Italije in Nemčije še tesneje kakor doslej veže na skupne cilje. Kot

lijanskega veleposlanika v Berlinu, dosedanjí berlinski veleposlanik Attolico je pa premeščen za poslanika v Vatikanu. To imenovanje tolmačijo tu kot dogodek velikega pomena, ker je Dino Alfieri znan kot eden najvnetejših zagovornikov italijansko-nemškega sodelovanja. Tudi v Berlinu pozdravljajo prihod Dina Al-

lianskega veleposlanika v Berlinu, dosedanjí berlinski veleposlanik Attolico je pa premeščen za poslanika v Vatikanu. To imenovanje tolmačijo tu kot dogodek velikega pomena, ker je Dino Alfieri znan kot eden najvnetejših zagovornikov italijansko-nemškega sodelovanja. Tudi v Berlinu pozdravljajo prihod Dina Al-

Zavezniki ostanejo previdni

LONDON, 30. aprila. Ass. Press. Dasi stoji Anglija, kakor seveda tudi Francija, na stališču, da se dajo na prijateljski način urediti vsa nesoglasja z Italijo, prevladuje vendarle v zadnjem času prepričanje, da prevelik optimizem v tem oziru ne bi bil umesten. Tako v Londonu kakor v Parizu je znano, da so italijanske zahteve, za ceno katerih bi se eventualno hotela postaviti na stran zaveznikov,

tako velike, da jih pod nobenim pogojem ne bi bilo mogoče uresničiti. Kljub temu zatrjujejo na poučenem mestu, da bo nadaljnje zadržanje Italije odvisno še vedno od splošnega mednarodnega in vojnega položaja. Zaradi tega zavezniki trenutno ne bodo storili ničesar, kar bi utegnilo odnošaje med njimi in Italijo še poslabšati.

Sovjeti o strateškem položaju

MOKVA, 30. aprila. Exchange Telegr. Sovjetski organ »Trud« se ukvarja z Bywartejevim razmotrivanjem strateškega položaja Italije in pravi, da položaj ni tako preprost, kakor si ga on teoretično zamišlja. Dasi je angleška in francoska mornarica po številu močnejša, mora vendarle računati tudi z italijansko bojno mornarico, ki predstavlja resno silo. K temu pa je treba dodati še italijansko bojno letalstvo, ako hočemo dobiti jasno

predobro o položaju na Sredozemlju. — Predlog za zaprtje Sueza in Gibraltarja je dvorezen nož. Italija tega ukrepa ne bi občutila tako, kakor zavezniki, ker bi zaprtje teh dveh morskih ožin pomenilo za nje blokiranje njihovih najvažnejših prometnih poti. Dalje opozarja list na močne italijanske utrdbe na otokih, zlasti na Panteleriji, ki leži sredi najtesnejšega preliva Sredozemskega morja med Evropo in Afriko.

Izenačenje bojnih sil na Norveškem

Nemci ne poročajo o nobenih večjih operacijah — Zavezniki poročajo o ustavitvi nemškega napredovanja in uspešnem napadu na letališče v Stavangerju

NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 30. aprila. DNB. Vrhovno poveljstvo poroča: Podprte po letalstvu, ki posega v boje na kopnem in ovira sovrážna premikanja za fronto, se naše operacije na Norveškem nadaljujejo tečno po izdelanih načrtih. Tudi pomirjevanje v notranjosti Norveške se nadaljuje. Zapolnjenosti je bilo šest baterij s skupno 24 topovi in vso potrebno municijo. Dali smo zasedli neko tovarno dinamita. Ob obrežju osrednje Norveške sta bili zadeti dve angleški križarki. Prav tako smo zadeli 11 sovražnih transportnih ladij s skupno tonažo 50.000 ton. Del ladij je bil uničen. Pri Lesjaskopu smo uničili tri sovražna letala na tleh. Dve nemški letali se pogrešata. Na zahodu nobenih dogodkov.

ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 30. aprila. Exchange Telegraph. Po poročilih iz Norveške se je zavezniškom posrečilo spraviti tja za tako veliko število bojnih letal, da se je mogla pričeti ne samo uspešna obramba zavezniških postojank pred nemškimi letalskimi napadi, ampak prehajajo zavezniški tudi lahko sami v letalski napade na nemške postojanke. To je povzročilo, da so postale nemške letalske akcije že bolj redke. Glede ostalega položaja je treba naravnost, da postajajo boji okoli Trondhjem vedno srditejši. Zavezniški so dobili nove močne okrepitve tudi na tem odseku ki se be, kakor vse kaže, spremeni v glavno norveško bojišče. Vsako nadaljnje napredovanje Nemcev je tu nemogoče, ker sta zavezniška četa na zelo močnih položajih, ki jih je na poljsko tudi že nemška vojska. Na letalstvo izvršujejo letalski napadi na nemška letališča v Stavangerju in niti pri tem vse na-

prave tako zelo, da je letališče popolnoma neuporabljivo.

NORVEŠKO POROČILO

HELSINKI, 30. apr. Havas. Norveško poveljstvo javlja: Nemška letala so krožila nad Moldom ob Romsdalskem fjordu in ga bombardirala. Sredi mesta je škoda velika, ne ve se še, koliko je ljudskih žrtev. Ena nemška letala se je v plamenih zrušilo. Dva člana posadke sta se ubila, ostale so zajeli. Ali Alesundu se je moralo spustiti večje število nemških bombnikov. V Presalu sta se zrušila dva angleška bombnika, ki sta se vnela. Na morju je došlo do večjega spopada med norveškimi in nemškimi ladjami ter letali. Na neki norveški ladiji je izbruhnil požar.

LONDON, 30. apr. Havas. Norveške čete preprečujejo napredovanje Nemcev v dolinski pregradi južno od Trondhjem. Zavezniki so gospodarji položaja na že-

lezniški progi od Dombasa do Störena. Slednja postaja je važno stikališče dveh železniških prog, ki vodita z jugovzhoda v Trondhjem. Nemci se trudijo, da bi z vzhodne smeri, na črti od Rørosa, Tynseta in Alvdala preko gora dosegli to progo. Več planinskih naselij so zasuli z bombami.

POROČILO ANGLEŠKEGA LETALCA

LONDON, 30. apr. Havas. Šef neke letalske eskadrilje, ki se je udeležil operacij na Norveškem, od kar so se tam izkrcali zavezniški, je dejal, da ob obali Skandinavije neovirano plujejo le angleške in francoske ladje. Nikjer ni opazil nemških podmornic in sovražna letala niso mogla napasti nobenega konvoja, ki je bil v spremstvo vojnih ladij. Več kot 12 krat smo leteli nad Stavangerjem in Bergenom, streljali iz strojnic in odvrgli zažigalne bombe. Velika vodna letala

»Sunderland« so ostvarila v mnogih manjših fjordih svoja oporišča, od koder je mogoče operirati proti sovražniku. V nekem fjordu so ti hidroavioni potopili neko nemško podmornico.

BRAVURA ANGLEŠKA LETALCA

LONDON, 30. apr. Havas. Ko se je neko angleško vočno letalo tipa »Sunderland« zadrževalo v nekem norveškem zalivu, ga je napadlo 12 nemških bombnikov. V cikcak-črti je uspelo hidroavionu, da je ušel nemškim bombam in se dvignil v zrak. Kapitan vodnega letala je bil med napadom na neki bojni ladiji. Uspelo mu je vzleteti, se pribiti skozi nemške bombnike, pristati pri hidroavionu in se ukrcati. V zraku se je vodno letalo spustilo v boj in sestrelilo en nemški bombnik tipa »Messerschmitt«.

Nov predlog za kontrolo po Donavi

BUDIMPESTA, 30. aprila. Exchange Telegraph. Kakor je znano, je bilo sklenjeno na beograjski konferenci zastopnikov Madžarske, Jugoslavije, Rumunije in Bolgarije, ki se je sestala 17. aprila, da bodo omenjene države same in vsaka na svojem odseku skrbela za nadzorstvo nad varnostjo plovbe po Donavi. S tem je bil odklonjen predlog, po katerem naj bi prevzela kontrolo nad veletokom posebna nemška policija. Zdelo se je, da je s tem to vprašanje dokončno rešeno, toda karambol dveh ladij ob ustju Donave, ki je bil po dosedanjih preiskavah naključje, je dal povod, da je Nemčija poslala madžar-

ski vladi nov predlog za uvedbo skupne kontrole na Donavi, pri kateri bi sodelovala tudi Nemčija. Ta predlog je bil dostavljen madžarski vladi z zahtevo, da ga ona sporoči dalje ostalim trem zainteresiranim vladam. Madžarska vlada je to tudi storila in dostavila v Beogradu, Bukarešti in Sofiji predlog za uvedbo take kontrole na 120 km dolgem odseku pred in po železnih vratih. Kakšno stališče bodo zavzele prizadete vlade, trenutno še ni znano, na vsak način pa je treba ugotoviti, da je vprašanje kontrole na Donavi stopilo zopet v ospredje.

BASTIANINI

italijanski poslanik v Londonu, je imel z lordom Halifaxom daljši posvet

Glasovi tiska o položaju na Norveškem

Na Angleškem in Francoskem presoja položaj zelo stvarno in komentarji listov niso le optimistični — Italijanski tisk poroča o težkih položajih na norveških bojiščih

LONDON, 30. apr. Havas. Listi posvečajo glavno pažnjo dogodkom pri Trondhjemu. Britska poročila dajejo premalo vpogledov v poedinosti. Zato z nestrpnostjo pričakujejo izjav predsednika vlade. Komentarji listov niso tako optimistični, kakor so bili ob priliki uspehov na morju minuli teden. Nemško prodiranje je sicer ustavljeno in prihajajo nova pojačenja zavezniških čet. Tudi ameriška javnost se zelo zanima za vesti s fronte. S posebnim interesom spremljajo diplomatsko aktivnost sovjetske Rusije in Italije. Imenovanje Alfieri za novega poslanca v Berlinu se smatra kot še tesnejše približanje Italije k Nemčiji, ker je Alfieri znan pristaš narodnega socializma. Listi naglašajo, da je treba pred svetom kakor v korist Anglije same preprečiti za-

sidranje Nemcev na Norveškem. Zavezniški so odločeni, da to store. Kljub lokalnim neuspehom bo šel operacijski načrt dalje. Nemčija ima pred seboj dvojni cilj, polastiti se rudišč, odnosno poti do njih in obenem napasti Anglijo z boka. Nemško letalstvo, ki ni računalo na tak odpor, mora zdaj v veliki meri uporabljati svoje zaloge bencina. »Daily Mail« in »News Chronicle« zahtevata povečanje zrakovne proizvodnje ter nabavo potrebnega materiala v USA. Pritegne naj se k sodelovanju tudi mlajša generacija. Političnemu edinstvu med Anglijo in Francijo je treba dodati tudi narodno, kajti med obema državama obstajajo v tem pogledu še velike razlike.

RIM, 30. apr. Stefani. Diplomatski urednik agencije piše, kako so zahodne sile,

potem ko so jih Nemci z bliskovito akcijo na severu prehiteli, širile po svetu vesti o veliki taktični pogreški Nemčije. Zdaj mora angleški tisk v zvezi z vojno strategijo zaveznikov na Norveškem ugotoviti, če izredno naglo prodiranje Nemcev od Osla k Trondhjemu. Francoski tisk naglašja, kako da so Nemci s svojim bliskovitim sunkom zavzeli najprej najvažnejše strateške luke in letalska oporišča, medtem ko so zavezniški navezani pri izkrcavanju na majhna pristanišča in zalive. V zvezi z vsem je tudi bilo nenadno sklicanje zavezniškega vrhovnega sveta. Angleško-francoski korpus, ki je stalno izpostavljen nemškimi zračnim napadom, je v težkem položaju. Ali se bodo morali umakniti iz južne Norveške ali pa z žrtvami držati izpostavljene položaje.

Intervencija Rusije za Švedsko

STOCKHOLM, 30. aprila. Reuter. Kakor poroča »Aftonbladet«, se je sovjetska vlada zavzela s posebno intervencijo v Berlinu za ohranitev nevtralnosti in nedotakljivosti Švedske. Ne izključuje se možnost, da ni sovjetska vlada storila

podobnega koraka tudi v Londonu in Parizu. Kakor pa poročajo naknadno iz Londona, tamkaj ni bilo nobenega takega sovjetskega koraka in tudi veleposlanik Sovjetske zveze Majski je izjavil, da za kako tako intervencijo ničesar ne ve.

Demografski podatki o Primorski

TRST, 30. apr. »Il Piccolo« razpravlja v posebnem poročilu o demografskem položaju Primorske in ugotavlja, da v dveh izmed petih primorskih pokrajin število prebivalstva glede na rojstva nazaduje, v ostalih treh pa je prirastek tudi minimalen. Celokupni prirastek na vsem Primorskem znaša komaj 0,3 odst. Po pokrajinah je položaj tak: Reška pokrajina izkazuje vpadek 5,8 odst., tržaška 1 odst., zadrska prirastek 0,7, puljska 0,3, goriška pa 5,8 odst. K temu je pa treba pripom-

niti, da izkazujejo podeželski kraji reške pokrajine še vedno prirastek, čeprav neznamenit, ogromno nazadovanje cele pokrajine za — 5,8 odst. gre zato v glavnem na račun mesta Reke, kjer je odstotek nazadovanja še dosti večji. Prav tako izkazuje tržaška okolica prirastek, nazadovanje — 1 odst. pa daje Trst s še večjim odstotkom. Iz tega sledi, da izkazuje prirastek pri rojstvih samo slovensko in deloma hrvaško prebivalstvo.

Vojna živcev se je podela

CURH, 30. aprila. »Neue Zürcher Zeitung« poroča iz Budimpešte: Zdi se, da je prebrojena faza vojne živcev, ki je bila zadnja dva tedna dosegla vrhunec. Mnogoštevilne vesti, ki so se v tem času pojavljale, so se izkazale večinoma kot napačne, zato so bile brez trdne podlage tudi razne na njih grajene kombinacije.

Solidarnost podonavskih držav se kaže posebno v donavskem režimu, za katerega je dal iniciativo romunski zunanji minister Gafencu. Razen tega se je izkazalo, da imajo vse redarstvene varnostne odredbe o kontroli nad tujci povsod iste smeri in cilje.

Sovjetski odgovor Angliji

LONDON, 30. aprila. Havas. Sovjetski poslanik v Londonu, Majski je obiskal včeraj popoldne lorda Halifaxa. Pravijo, da je izročil Majski britskemu zunanjemu ministru odgovor svoje vlade na angleško ponudbo glede obnove trgovinskih poga-

janj. Anglija namerava prevzeti kolikor mogoče ruskega izvoza, ki je usmerjen v Nemčijo ter povečati uvoz ruskega blaga. Izgleda, da je Moskva odgovorila na prvo točko negativno, pripravljena je pa pogajati se glede pozitivne trgovinskih odnosov z Veliko Britanijo.

PRUSKA DRŽAVNA KNJIZNICA

BERLIN, 30. aprila. DNB. Pruska državna knjižnica je sestavila bibliografijo vseh del, ki se nanašajo na mednarodne znanstvene kongrese. Samo prva zbirka vsebuje veliko zbirko mednarodnih medicinskih kongresov, ki jih je bilo že 1000.

PASIVNA OBRAMBA NA ŠVEDSKEM

STOCKHOLM, 30. apr. Havas. Na Švedskem je bil izvršen popis vseh oseb od 16. do 70. leta, ki pridejo v poštev za pasivno civilno obrambno službo.

VOHUNSKA ODDAJNICA V LUXEMBURGU

LUXEMBURG, 30. aprila. Havas. Preiskava v zvezi z odkritjem tajne radiofonske oddajnice v Luxemburgu je ugotovila, da je bila v službi vohunstva proti zavezniškim.

Na slikarski razstavi L. Perka in H. Pečariča, v Beli dvorani Sokolskega doma, so razstavljeni motivi iz Prlekije, Kranjske in Istre, kar zbuja med obiskovalci precejšnje zanimanje. Razstava ostane odprta vključno do 5. maja.

Mariborska napoved: Oblačno in nestanovitno vreme, toplota se ne bo mnogo izpremenila. Včeraj najvišja temperatura 15,0, danes najnižja 0,9, opoldne 9,6. Padavin od včeraj 0,9 mm.

Švedsko obrambno posodilo

STOCKHOLM, 30. aprila. DNB. Vpisovanje novega švedskega posojila v znesku 50 milijonov švedskih kron, namenjene obrambi domovine, je bilo po vsej državi uspešno zaključeno. Kralj Gustav in ostali člani doma so darovali 500.000 švedskih kron.

Rusi zapirli Finski zaliv

STOCKHOLM, 30. aprila. Ass. Press. Svojetska zveza je položila na vzhodnem Baltu morske mine, s katerimi je popolnoma zaprla potv Finski zaliv vse od Estonike do Finske. Čemu so bile te mine položene, ni bilo doslej še mogoče izvesti.

VARČU SKLEP AMERIŠKEGA SENATA

WASHINGTON, 30. apr. Havas. Senat je izglasoval in izročil predstaviškemu domu zakon, s katerim se pooblašča predsednik republike, da v primeru potrebe uredi transakcije na cenarnem tržišču. To naj velja posebno za primre vojne. Zastopnikom tiska je finančni minister Morgenthau dejal, da je zaradi tega sklepa senata in dane fupnice Rooseveltu zelo zadovoljen.

DVE SMRTNI OBSODBI VOHUNOV

PARIZ, 30. apr. Stefani. Vrhovno vojno sodišče je obsodilo na smrt zaradi špijonaže švicarskega državljanca, novinarja Carmen Morrisa in nemškega državljanca Fritzja Ehrlena.

NEMSKO-MADŽARSKA POGAJANJA

BUDIMPEŠTA, 30. aprila. MTI. Uradno javljajo, da so bila od 26. do 29. t. m. v Budimpešti pogajanja med nemškimi in madžarskimi delegati glede izmenjave blaga in načina plačevanja. Podpisan je bil protokol o novi ureditvi medsebojnih trgovinskih stikov.

PROMET TRSTA Z AMERIKO

TRST, 30. apr. Stefani. V razmahu nekaj ur sta odplula iz tukajšnje luke dva prekoceanska parnika. S tem je bila otvorjena prekomorska proga s Severno, Srednjo in Južno Ameriko. Motorna ladja »Vulcania« je krenila v Južno Ameriko, prekomornik »Roma« pa v New York.

ITALIJANSKI OBISK V NEMČIJI

BERLIN, 30. apr. DNB. Član vrhovnega fašističnega sveta in predsednik Dopolavorov, Capoferri, je v spremstvu dr. Leya prispel iz Rima v Augsburg.

DOPUSTI NA HOLANDSKEM

AMSTERDAM, 30. apr. Reuter. Jutri bo stopil v veljavo poseben zakon za dajanje periodičnih dopustov v vojski. Tako bo mogoče poslati na dopust le desetino vpoklicancev. Ker ima trenutno Holandska pod orožjem 350.000 rezervistov, bo odšlo lahko na nujna dela le 35.000 dopustnikov.

PO FINSKI DEMOBILIZACIJI

HELSINKI, 30. apr. DNB. Vsi vojak, ki so sodelovali v vojni, so pozvani, da vrnejo vojni material vojaškim oblastem.

„Sloga nam je potrebna že zaradi mednarodnega položaja!“

Svarilen govor dr. Krnjevića v Dubrovniku — Pogajanja v Moskvi se razvijajo normalno

DUBROVNIK, 30. apr. Generalni tajnik HSS, dr. Juraj Krnjević je imel v Dubrovniku važno konferenco s prvaki HSS. Med drugim je v svojem nagovoru naglasil, kako »so mnogi menili, da bo banovina Hrvatska le kratkotrajna. Toda, mi se vse bolj utrjujemo v njej. Sloga nam je potrebna že zaradi mednarodnega položaja. Prilike v svetu so težke. Ne smemo biti slepi in zaprti oči za to, kar se dogaja zunaj nas. Vse se razvija tako, da ni nikjer prave sigurnosti. Videli ste mlade in stare države, kako padajo kakor jabolka. Včeraj so še bile, za tri dni jih ni bilo več. Evropa preživlja težko moralno krizo. — Nas Hrvate, pa naj bo še težja, ne sme najti razcepilne. Kdor hoče, da bi prišel sem tujec, ta je izdajalec hrvatskega naroda in je treba proti njemu temu primerno postopati.«

MOSKVA, 30. aprila. TASS javlja: Jugoslovanska gospodarska delegacija je prispela v Moskvo v torek ob 15.15. Na njej v Tiraspolu jo je pozdravil pred-

stavnik »Inturista«, ki je bil postavljen na razpoloženje gostom od ravnateljstva v Odesi in je spremljal Jugoslovane do Moskve. V Kijevu je delegacijo pozdravil predstavnik krajevnega sovjeta Voščolenski, ki je prav tako spremljal delegacijo v Moskvo. Sovjetske oblasti so stavile jugoslovanski delegaciji na razpolago spaini vagon. Potovali so pod najboljšimi pili. Na moskovskem kolodvoru je pozdravil delegate pomočnik komisarija za zunanjo trgovino Kuharov. Navzoči so še bili podpredsednik Državne banke Mišutin, vršilec dolžnosti šefa oddelka za zunanje sporazume pri komisariatu zunanje trgovine, Prokurovov in višji uradnik tega odseka Eskin. Takoj po prihodu je sprejel delegate komisar za zunanjo trgovino. Prva konferenca je bila v četrtek od 18. do 19. ure. Vodja jugoslovanske delegacije dr. Djordjević se je zahvalil komisariju za zunanjo trgovino Mokoljanu za priskrbi sprejem in pažnjo, izkazano na vsej vožnji po Rusiji. Nato je poudaril obojestranski interes glede izmenjave blaga. Po dr. Djer-

djeviću je g. Obradović pojasnil tehnično stran pogajanj in način, kako si zamišlja njihov potek. Mokoljan je v odgovoru naglasil potrebo sporazuma in obojestransko korist. Na drugi seji je bilo precizirano stališče jugoslovanske delegacije do bodočih trgovinskih stikov. Na kraju konference je Mokoljan pozval goste, da prisostvujejo proslavi prvega majnika. Zvečer so se jugoslovanski delegati v spremstvu komisarija za zunanjo trgovino udeležili predstave »Pikove dame« v Veliki operi. Razgovori se razvijajo normalno in lahko se reče na temelju dosedanjih posvetov, da obstaja obojestransko razumevanje potreb obeh držav.

BUDIMPEŠTA, 30. apr. Po privatni informaciji »Uj Nemzedelka« je Stalinov zaupnik, Budanov izjavil na strankini konferenci v Leningradu, da Rusija ni zainteresirana na tem, da prevzame kakršno koli vlogo v sedanjih vojni. Sovjetska politika hoče normalizirati gospodarske odnose z vsemi državami, posebno še s sosedi.

Senator Večeslav Vilder:

Od centralizma k federaciji, po federalizmu k unitarizmu

Posnetek govora poslevedečega predsednika SDS na konferenci v Ljubljani — Za boljšo izgraditev Jugoslavije je treba stranke prilagoditi novim razmeram — Napredni Slovenci ki so sedaj eliminirani iz vsedržavne politike, naj se pridružijo kmečko-demokratski koaliciji

»Ne prihajamo k vam, da povečamo število članov naše stranke. Naš prvi stik z vami ima večji značaj. Želeli bi, da v težkem internacionalnem položaju najdemo predstavnike vseh strank na enem zboru, da si pogledamo oko v oko in podamo bilanco o zadnjih 20 letih. Zamisel naše stranke se je rodila tedaj, ko se je rodila Jugoslavija. Leta 1913 sem bil izvoljen v hrvatski sabor, bil sem delegat v budimpeštanskem parlamentu, član hrvatsko-srbske koalicije, ki je vodila 12 let najboljšo politiko. Naša stranka je v okviru srbsko-hrvatske koalicije imela vse zmožnosti v sebi, ustvarjati in upravljati državo. To dejstvo nam je ustvarilo Jugoslavijo brez kakih krvavih pretresljajev, ker je že ona bila v nas, preden je stopila v življenje.

Skupaj s slovenskimi naprednjaki smo šli v Beograd in prosili, naj Beograd prevzame politično vodstvo vse države. Ne samo to, direktno smo forsirali, naj bo Beograd centrom in voditelj države. Forsirali smo tudi, naj se v državi ustvari enotna in velika demokratska stranka, ki bi prinesla narodu vse dobrine takratnih pojmov v demokratizaciji naše države. Mi se nismo plašili ne samo podpirati, temveč tudi ustvarjati najhujši centralizem, po katerem smo hoteli priti do unitarizma. Po 20 letih borbe, upov in razočaranj smo pa prisiljeni, ne več po pogrešenem centralizmu, temveč po federalizmu priti do unitarizma.

Žal se je zgodilo tako, priznavamo te napake, ali te napake smo zakrivali vsi, ker smo vsi verjeli v ideal tega našega dejanja. Vidi se, da ne more človek ostati v politiki dosleden in dogmatičen enemu političnemu idealu. Temveč, stvar dobre politike je, da se znajo stranke prilagoditi novim razmeram, ne da bi opustile načelne politične ideje. To je bil primoran storiti Svetozar Pribičević, ko je leta 1927. ustanovil s pokojnim Stjepanom Radićem kmečko-demokratsko koalicijo, s katero se je poskušalo ustvariti ono, kar ni bilo mogoče po prejšnjih metodah. Ravno takrat pa, ko bi bili morali Slovenci držati z nami eno linijo, ki bi bila absolutno odločilna važnosti za nadaljnji politični napredek v državi in s tem v korist nas vseh — jaz si upam trditi, da bi v tem primeru do diktature sploh ne bilo prišlo — so nas Slovenci zapustili. Pozabili so, da ne bi smel biti Beograd to, kar je bila Budimpešta ali Dunaj, kjer se je morala voditi oportunistična politika, da se je vsaj nekaj doseglo.

Leta 1927 so se zedinili Sv. Pribičević, St. Radić in J. Jovanović v skupno demokratsko fronto, ki je imela namen, dobiti na vodstvo države najboljši od najboljših, najčistejši od najčistejših, kratkoma hoteli smo selekcionirati vse naše politično zastopstvo v vodstvu države. Vodstvo tega velikega bloka se je ponudilo Ljubi Davidoviću. Blok bi bil takrat predstavljal močno število poslancev, ker je imel Davidović 67 mandatorov, St. Radić 65 in mi 23. Davidović pa je odrekel, SDK je ostala sama. Da ni bilo zasluge Pribičevića, t. j. SDS v KDK, ko se je pritegnil Radić k pozitivnemu delu za demokratizacijo in obstanek te države, bi bila po 1. VIII. 1928 nastala po dogodkih v skupščini katastrofa. Značilno je, da niso padli strelji na Radića, dokler je bil separatist, temveč je bil ubit takrat, ko je usmeril svoje delovanje v dobro države. Videlo se je takrat, da vidovdanska ustava ni bila sreča za Jugoslavijo. Iskal se je izhod iz te situacije. Sv. Pribičević, kateremu so očitali najhujši centralizem, je bil tisti, ki je kategorično odbil diktatorska pooblastila, ki so mu jih nudili v teh težkih časih in jih je pozneje dobil Peter Živković. Reklji so mu, kakor vrag Kristusu na stolpu: »Vse bo tvoje, napravi kakor znaš, samo pokloni se nam ti, j. beograjski kliki«. Pribičević je ostal dosleden svoji zvezi s HSS, ker mu ni bilo do tega, da obdržal svojo moč, temveč samo za dobrobit in obstanek države.

In prav v teh težkih časih je prišlo do razcepa, vsi so nas zapustili, dr. Korošec je šel v vlado kot notranji minister, slovenski demokrati so pristali na diktaturo. Vse smo podvzeli, da pridobimo slovenske demokrate za politiko Zagreba in da se z nami strnejo, braneči demokracijo proti diktaturi. Tajno smo pobegnili iz Zagreba, da se sestanemo z njimi, toda vse je bilo zaman. Zapustili so nas in zaradi tega so imeli samo v eni stvari prav, t. j., da je res diktatura predolgo trajala. Posrečilo se jim je ohraniti nekakšne svoje ustanove in podjetja, marsikatera osebna zadeva je bila ugodno rešena in rezultat? — Nagrado smo dobili mi, ker je nam dal čas prav, a njih danes ni.

S tem, da so Slovenci pristali na diktaturo, so se izločili iz politike, ker diktatura ni politika. Diktatura je direktno ogrožala sam obstoj države in mi smo bili tisti, ki so kot ostanek od razbita stranke Slovencev držali nacionalno linijo naprej, četudi v velikem trpljenju in brez pomoči tistih, ki so bili prej s tolikim navdušenjem za nacionalne ideje z nami. Leta 1932 smo obkoljeni s policijo sestavili resolucijo, v kateri smo izjavili, da ni dovolj, da se diktatura zamenja z demokracijo, temveč je potrebna preureditev države na federativni podlagi. To je bila poteza korajže, da se reši država iz nevzdržne situacije in da možnost obstoja. Mi smo bili takrat veza med HSS in Srbijo, dokazati smo hoteli s tem, da imamo našo državo radi, da smo njeni čuvvarji, prav tako kot Srbi. Ž njo smo hoteli pridobiti vse srbske dobro in demokratsko misleče elemente, da nam pomagajo v naši borbi proti takrat vladajoči stranki. Če bi bili vsi ti že leta 1927 z nami, ne bi bilo mogoče, da se je leta 1932 govorilo o federaciji, ki je bila nujna posledica diktature. Čim dalje je diktatura trajala, tem večji so bili nasipi med Beogradom in Zagrebom.

Končno se je nam leta 1937 z vsemi demokratsko čutečimi politikami iz Srbije posrečilo objaviti resolucijo, v kateri se zahteva ukinitve vidovdanske ustave, sklicanje ustavotvorne skupščine in sprejeti novo ustavo. Kakor veste, so bile dvakrat volitve, 1935. ko smo se borili proti Jevtiću, leta 1938 pa proti Stojadinoviću. Obakrat smo izšli iz borbe kot zmagovalci, kar je tudi po zadnjih volitvah priznal predsednik vlade Dragiša Cvetković, češ, JRZ je bitko izgubila. Niti leta 1935 niti 1938 niso bili ideološko z nami Slovenci, kljub temu, da so resolucijo leta 1937 podpisali vsi demokratski elementi v Srbiji t. j. Aca Stanojević, Ljuba Davidović in Joca Jovanović. Tako se je moglo zgoditi, da so ob zgodovinskem dnevu 26. 8. 1939, ko je bil med predsednikom vlade in dr. Mačkom, t. j. SDK, podpisan sporazum, bili Slovenci eliminirani. Dve slovenski garnituri sta obsedeli neke v kotu in lahko razmišljata o tem, kdo je bolj služil Beogradu in da je velik moralni uspeh na strani teh, ki so kljub abstinenci na vladnih poslih rešili obstoj države in zbrali leta 1938 pri volitvah okrog sebe večino Srbov in Hrvatov. Slovenija je po volitvah nadalje zastopana od ene teh dveh garnitur, ki nista vodili politike, temveč politikantstvo.

S sporazumom samim od 26. 8. 1939 je sicer JRZ po lastnem priznanju izgubila bitko, po njihovem pojmovanju pa dobila moč v Beogradu. Ko je šlo za podpis sporazuma, je Cvetković mislil, da ga bo podpisal samo dr. Maček za HSS. Ta je pa izjavil, da ga podpisuje za SDK, odnosno KDK. Tako smo demokrate preprečili, da vsak od obeh partnerjev t. j. Srbov in Hrvatov vleče na svojo stran in povzročili, da je Jugoslavija s pritegnitvijo Hrvatov k pozitivnemu delu dobila svojo dušo. Mi gledamo na to dejstvo, pred katerim pade vse drugo, s ponosom.

Pri volitvah leta 1935 so bili vsi Srbi, ki so volili dr. Mačka, »izdajalci«, ker je Maček poudarjal svoje hrvatstvo, medtem ko je Beograd poudarjal jugoslovanstvo. Ko pa so postali Hrvati po sporazumu Jugoslovani, kar je dr. Maček naglašal na banketu v beograjski patrijarhiji, je pa Beograd zopet zahteval, da postanejo Srbi to, kar so bili pred diktaturo t. j. Srbi, a ne Jugoslovani. Srbski narod pa je naglasil: To smo, kar smo postali, nazaj ne gremo!

Jugoslavija začneja nov, velik razmah svoje državne politike. Vsi, ki so za čim boljše izgradnjo države, morajo v politično osredje. JRZ je s tem sporazumom napravila zadnji poizkus, da se obdrži na vladi. Ali s tem, da je Cvetković izjavil da so bile zadnje volitve izgubljene za JRZ, je obenem priznal, da je JRZ mrtvorojeno dete. JRZ ne predstavlja večine Srbov, tako, kakor nedvomno predstavlja dr. Maček večino hrvatskega naroda in SDS večino Srbov v prečanskih krajih.

JNS pa, ki je videla v osebi generala Petra Živkovića uresničenje svojih lastnih diktatorskih hotenj, je po njegovem odstopu, ki je zamenjal sabljo z dežnikom, izvolila tega predstavnika diktature za predsednika svoje stranke in s tem obdržala svojo legitimacijo. Zato ta stranka ne more več priti na vlado, ker

Važno je, da zobe temeljito
očistimo ne samo jutraj,
ampak tudi vsak večer,
predno gremo spati.

Chlorodont
zobna pasta

se tudi diktatura ne bo več povrnila. Ta stranka iz današnjega položaja nima izhoda.

Po mojem mnenju sta bila ne samo največja slovenska temveč tudi jugoslovanska politika, pokojna dr. Krek in dr. Žerjav, ki sta imela pravilne državniške poglede na ves naš jugoslovanski problem. Povem vam, in to bi tudi potrdil moj tovariš Kosanović, da smo samostojneži gledali na pok. dr. Žerjava kot naslednika Svetozarja Pribičevića.

Zalostno je, da je prišlo šele po tolikih zmedah v mednarodni situaciji in neposredni nevarnosti vojnega požara do sporazuma med Srbi in Hrvati. Zato pa je treba, da se tega zgodovinskega dejstva udeležijo vsi, kar je med vami napredni Slovenci najboljšega, da se tako na naši skupni poti strnemo za izgraditev nove, močne Jugoslavije, v kateri je država nad strankami in njen dobrobit nad vse. Zato se sprostite okovov, ki so vam jih v Sloveniji nadeli vaši politični zastopniki, doprinesite vse svoje sposobnosti, svojo kulturo, in svoje dobrine, da nam pomagate v boju za politično preureditev države, ki se mora izvesti.

S tem, da sodelujete z nami, boste prispevali svoj najboljši del za združitev demokratsko mislečih ljudi. Na ta način boste politično zastopani v centru na velikem delu za utrditev Jugoslavije. Takrat ne bo potrebno, da se čuječnost obmejnega naroda zbuja s papirnati pozivi, temveč bo po vzgledu mala Švice skočil ves narod pod orožje, ko zadoni plat zvona.

Glasilo SDS za Slovenijo

Akcijski odbor Samostojne demokratske stranke za Slovenijo je začel izdajati »Poročila« kot samostojen periodični list, ki bo izhajal po potrebi. V prvi številki »Poročila« piše novi list pod ugodno besedo: »Začasno morejo pisati naši tovariši le v mariborski dnevnik »Večernik«, ki želi biti svobodna napredna politična tribuna, ne pa političen list ene stranke. Samo radi tega in samo v tem okviru so nam sedaj njegove strani gostoljubno odprte. Ker pa hočemo o svoji delavnosti obveščati tudi one širše ljudske vrste, katerim »Večernik« ni pristopen, smo se odločili tiskati ta »Poročila«, v katerih bomo ponatiskovali pomembnejše članke naših tovarišev iz »Večernika«, deloma pa bomo v njih podajali strankina obvestila mesto posebnih okrožnic.

Kultura

Eugen O'Neill: Ana Christie

Življenje mornarjev ima svoje posebne zakone, kajti morje preoblikuje človeka po svoje, osvoji ga in gospodari nad njim. To življenje so opisali že mnogi pisatelji, predvsem angleški in ameriški, v novelah, romanih in dramah, toda malokdo tako brezobzirno naturalistično, kakor Američan O'Neill v svoji drami »Ana Christie«, katero igra sedaj naše mariborsko gledališče v režiji g. Vladimirja Skrbinškega. Menda se ne motim, ako trdim, da je »Ana Christie« najbolj naturalistično odrsko delo, kar smo jih doslej videli v Mariboru. Včasih je ta naturalizem celo preoster, preveč brutalen, dasi opazamo na drugi strani v njem tudi neke elemente romantike, kakor zveni to morda na videz paradoksalno.

Ana Christie je eden izmed neštetihi padlih ženskih likov, ki jih poznamo iz literature. Pri nas nam ga je orisal v povojni dobi Alojzij Remec v svoji »Magdici«, seveda na popolnoma drugačen način. Iz zanemarjene, sebi prepuščene mladosti je zrastle v grešnico,

toda v globini njene duše je vendarle ostala še duševna in srčna čistost, ki jo prevzame v trenutku, ko ji čudežna usoda pripelje na pot ladijskega kurjača Mata Burkeja. »Boj med umazano preteklostjo in hrepenenjem po čisti bodočnosti pa je prav zaplet in razplet vse te naturalistične ameriške drame. Zmaga etike nad nemoralo je njeno globlje bistvo in idejno poslanstvo. Režiser g. Vladimir Skrbinšek je to bistvo dobro doumel in ga v svoji režiji močno poudaril, kakor se je tudi stilno držal pisateljeve poti. Tako nam je ustvaril tudi igralsko naturalistično podano odrsko delo, ki spada nedvomno med najmočnejše ustvaritve našega mariborskega dramskega odra. V tem stilu je ustvaril tudi inscenacijo.

Naslovno vlogo Ane Christie igra gđ. Elvira Kraljeva z močno naturalistično karakterizacijo, z vsemi atributi zunanje surovosti, pa tudi notranje čistosti in dobrote. Pri tem mora obvladati celo skalo razpoloženj, ki se ji v celoti posrečijo. To je markantna kreacija. Neverjetno realistično verno oblikuje tudi

ga. Mileva Zakrjaskova v drugo propadlo žensko, Marthy Owenovo. Še skoraj bolj brezobzirno naturalističen je v celotni igralski koncepciji podan čolnar Christopheron, oče Ane Christie, v interpretaciji g. Pavla Koviča. Christopheronovo osebnost, notranjost in zunanost ter zlasti še pijanost, bi težko mogel podati kdo tako naturalistično in do vseh detajlov prepričevalno, kakor on. Četrti lik iz te družbe je kurjač Mat Burke g. Vladimirja Skrbinškega. To, kar nam podaja, je do podrobnosti prestudirana in tudi notranje res doživljena igra.

Mimo teh štirih likov, na katerih sloni vse dogajanje drame, nastopa še šest moških postranskega pomena, ki so pa važni za ustvaritev prepričevalne celote. Tudi igralci teh vlog ustrezajo nalogam, ki so jim dane. To so krčmar Johnny g. Petra Malca, natakak Larry g. Eda Verdonika, strojnik g. Franja Blaža, pismonoša g. Antona Haraštoviča ter prvi in drugi delavec gg. Danila Turka in Stanka Ledinka.

»Ana Christie« zasluži vso pozornost s strani naše publike in je bila tudi v polni meri deležna, tako pri premieri kakor pri prvi reprizi.

Maribor

Borba proti druginji mora biti učinkovita

Nedavno je bila v Zagrebu seja odbora Osrednjega tajništva Delavskih zbornic. Na dnevnem redu te seje je bilo tudi vprašanje uspešnega nadzorstva oziroma ustaljenja cen. Delav. zbornica v Ljubljani je na omenjeni seji podala naslednji predlog s pripombo, da ga Osrednje tajništvo Delavskih zbornic predloži pristojnim ministrstvom v upoštevanje:

Dosedanji ukrepi v borbi proti naraščanju cen so nepopolni. Taka je že osnovna misel uredbe o kontroli cen in pobijanju druginje, ki ne obsega nadzorstva nad podražitvijo glavnih agrarnih pridelkov (pšenice, koruze) pri producentu.

Take ukrepe bi bilo treba dopolniti z ukrepi, ki bi šli pri glavnih predmetih dnevnih potrebščin za vpostavitvijo ravnovesja med ponudbo in povpraševanjem (pregled zalog, omejitve potrošnje, ev. omejevanje izvoza, ev. omejevanje potrošnje) in z ukrepi, ki bi vključili izrednim razmeram jamčili večjo stalnost v razmerju med denarnim obtokom, transakcijami in zaslužki vsake vrste.

Zato je treba poudariti, da gre tu za naraven razvoj, ki ga bo treba brezpogojno zastaviti. Tudi če naraščanje cen ni, ali vsaj v celnem obsegu ni posledica denarne politike, vodi v svojih posledicah končno vendarle v inflacijo z vsemi njenimi nepredvidljivimi posledicami: zmanjšuje obratne kapitale gospodarskih edinic in države; dezorganizira gospodarstvo in slabi državo; delavci, zasebni in javni nameščenci stalno izgubljajo na realnih zasluhkih. Najteže pa prizadeva ta razvoj upokojece in rentnike socialnih zavarovanj.

Dolžnost predstavnikov Delavskih zbornic je, da na odločujočih mestih povedo, da smatrajo borbo zoper naraščanje cen za zelo važno narodno gospodarsko, socialno politično in narodno obrambno stvar in da dosedanjega načina borbe proti naraščanju cen ne smatrajo za dovolj učinkovitega.

Uredbi o kontroli cen in pobijanju druginje bo treba nemudoma tako spremeniti, da bosta obsegali tudi glavne prehranjevalne pridelke pri producentu. Direkcija za prehrano mora začeti (eventualno s sodelovanjem Prizade) s poslovanjem in dobiti popoln pregled čez zaloge koruze in pšenice. Pregled zalog mora onesti tudi večja kmečka posestva v Vojvodini, ki prodajajo koruzo in pšenico za trg.

Izvoz pšenice in koruze se sme dopuščati le v taki izmeri, da bodo potrebe domačih po-

trošnikov brezpogojno pokrite. Da se zaloge ne bi zadrževale, naj se cene pšenice in koruze do prihodnje žetve maksimirajo. Priporočljivo bi bilo, da bi se določile maksimalne cene tako, da bi cene, počenši od sedanjih nivoja, mesečno polagoma padale, tako da bi imeli tisti, ki bi blago zadrževali izgubo, ne pa dobiček.

Poleg pšenice naj bi se maksimirale tako tudi cene živini in mesu, krompirju, fižolu, mleku in jajcem. Pri živini bi bilo treba omejiti na eni strani izvoz na meso, ki ga naše notranje gospodarstvo more prenesti, na drugi strani pa event. omejiti notranjo potrošnjo mesa.

V kolikor bi se pokazale pri cenah uvoza in izvoza razlike z domačimi cenami, naj bi se uvedle pri izvozu izvozne takse v korist fonda, iz katerega bi se dajale premije za uvoženo nujno potrebno blago, ki naj bi se

prodajalo na domačem trgu pod uvožno ceno. Tudi pri tekstilnem blagu je vztrajati pri načelu maksimiranja cen. Podvzeti je treba vse korake, da se to omogoči. Za nakupe tekstilnih surovin, prodaje tekstilnih polfabrikatov in event. veleprodaje tekstilnih izdelkov bi kazalo osnovati korporativno zgrajeno centralo za tekstilne izdelke, ki bo ves promet s tekstilnim blagom usmerjala oziroma nadzirala. Tudi tu je treba dobiti pregled nad zalogami, uvozom, tekočo proizvodnjo in potrošnjo. Ako bi se ob danih maksimiranih cenah izkazala neskladnost med proizvodnjo in potrošnjo, bi bilo treba misliti na omejitve potrošnje in kontrolo detajlne trgovine.

Takoj naj se odredi, da se stanarine, cene premogu, plinu, vodi, električnemu toku in vsem javnim uslugam do nadaljnjega ne smejo višati.

Spodnje Pekre brez elektrike

Elektrika kot razsvetljava, kurjava in industrijsko pogonsko sredstvo ter še kot »radijska hrana« nam je prinesla znatno prijetnejše, lažje in lepše življenje. Radijske elektrarne so naši kraji bili hitro elektrificirani. Kjer še do tega ni prišlo, je vzrok bolj v konservativnosti, kakor pa v finančnem vprašanju. Vendar se imamo ravno zadnji »petrolejski krizi«, ki jo je posebno hudo preživljalo naše podeželje, zahvaliti, da so se tudi zadnji nasprotniki elektrike spreobrnil.

Neposredna mariborska okolica je vsa prepletena z električnim omrežjem, le Spodnje Pekre še nimajo elektrike. V Limbušu, Studencih in v vasi Pekre je že dolga leta električna razsvetljava po javnih cestah in posameznih hišah, le ob Limbuški cesti v Spodnjih Pekrah je še 14 hiš, ki bi želele imeti električno razsvetljeno cesto in stanovanja, pa tega nikakor ne morejo doseči. Kje je vzrok?

Spodnje Pekre so se razvile v neposredni bližini Studencev. Tam stoji 14 hiš,

ki so jih z največjim trudom in žrtvami postavili mali ljudje, obrtniki in upoko-jenci. Električni vod je napeljan že do kapele ob Pekrski cesti pod Slovensko Kalvarijo. Do teli hiš, ki so glede elektrike zapostavljene, bi bilo treba zgraditi še kakšnih 700 metrov električne napeljave. Vendar so vsi napori teh hišnih lastnikov, da pridejo do elektrike — brezuspešni. Te nove hišice še uživajo desetletno oprostitev občinskih doklad in ker občinska uprava ne dobiva dohodkov od teh zgradb, noče izvesti elektrifikacije. Tako se ti mali ljudje, kljub bližini elektrike, še vedno ob petrolejski razsvetljavi, jezijo radi svoje zapostavljenosti, ker plačujejo vse druge občinske doklade, razen zgradarine. Po Limbuški cesti je vedno večji promet, posebno ob neizletni domov skozi egiptovsko temo, deljskih večerih se vračajo mariborski zato — dajte tudi Spodnjim Pekram elektriko!

Visoka kazen za krivoprisežnike

Mali kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča je te dni obravnaval krive prisege, za katerimi se je skrivala spetno pripravljena sleparija. Pred sodniški so bili šivilja Josipina Standerkerjeva iz Nasipne ulice na Pobrežju in zakonca Ana ter Rok Bogovič s Pruske ceste na Teznu. Obtožnica pravi, da si je Ana Bogovičeva zgradila v Spodnji Dobravi hišico, les pa ji je dobavil posestnik Josip Kofler iz Slovenske Bistrice. Za les mu je dolgovala 20.000 din. Ker denarja ni imela, je prišla hiša na dražbo. Takrat pa se je Bogovičeva seznanila pri tihotapških poslih z Josipino Standerkerjevo, ki ji je posodila 6000 din, s čimer je dražbo preprečila. Istočasno pa se je za Standerkerjevo zanimal

tudi državni zaklad, kateremu je dolgovala na globah zaradi tihotapstva. Standerkerjeva je pred sodiščem prisegla, da dolguje Bogovičevi še od 1930. leta din 24.000. Isto sta prisegla tudi zakonca Bogovič. Nekoliko kasneje sta jo za ta znesek terjala, čeprav sta vedela, da jima ga Standerkerjeva ne dolguje. Ta pa je priznala, da je krivo prisegla in tako so prišli vsi trije pred sodnike. Sodišče je zaradi krive prisege obsodilo Standerkerjevo na 6 mesecev strogega zapor, Ana Bogovičovo na 1 leto in dva meseca strogega zapor in na izgubo častnih pravic za 4 leta, ter Roka Bogoviča na 1 leto strogega zapor in na 4-letno izgubo častnih pravic.

dela so bila že za lansko leto napovedana. Gradbena dela so poverjena tvrdki inž. Jelenec & Slajmer.

CENJ. NAROČNIKE,

ki prejema »VEČERNIK« v naši upravi, prosimo, da poravnajo naročnino pred 1. majem. Prejeti bodo izkaznice, s katero bodo lahko dnevno prejemali list.

UPRAVA.

m Poroka. V nedeljo, 28. t. m. sta se v pravoslavni kapeli poročila peš. poročnik g. Milan Janković in gđ. Zofija Marković-Kenić.

m Liferano in glasbeno akademijo prirede dijaki državne učiteljske šole v Mariboru 1. maja o b18. v slavnostni dvorani učiteljske. Dijaki bodo čitali lastna leposlovna in izvajali svoja glasbena dela.

m Tombola Jadranske straže je preložen na nedeljo, 5. maja.

m Namesto venca na grob pokojne trgovke g. Amalije Verinikove je poklonil veletrgovec g. Miloš Oset 200 din CMD.

m Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom in njihovim upravičencim svojim vrši v neodložljivih primerih in v odsotnosti pristojnega rajonskega zdravnika na praznik Vnebohoda v četrtek, 2. maja g. dr. Wankmüller Alfonz, Maribor, Franciskanska ulica 8/III.

m Mariborski plavalni klub (službeno). Zadnji zimski trening bo v sredo, 1. maja. Dežurni odbornik g. Zimic. Udeležba za tekmovalce obvezna. Ob tej priliki je g. Petku oddati klubove kopalke in čepice. Zbor ob 19. pred mestnim kopališčem.

m Maša zadušnica za Zrinjskega in Frankopana je bila danes v tukajšnji stolnici in so ji prisostvovali poleg celokupnega odbora hrvatskega kulturnega društva »Na-

Bilo kuda Ki-Ki svuda!

PROIZVOD »UNION« ZAGREB

* Binkoštni izlet »Putnika« v Postojnsko jamo, nedeljo 12. maja. Vse informacije pri »Putniku«. Prijave do sobote 4. t. m.

* Milijoni so na razpolago! Nabavite si srečko drž. razredne loterije v »Gradu sreče«, glavni kolekturi »Putnik«, Trg svobode-grad. — Opozorjamo na današnji oglas v listu!

* Sokolsko društvo Tezno uprizori (ponovi) v četrtek, 2. maja, ob 15. (3.) uri v šoli dobro uspele komedijo »Charleyeva teta«. S to predstavo se poslavlja s Teznega brat Vertačnik Karl, ki odhaja k vojakom. V nedeljo, 15. maja, gostuje naš oder z igro v Sokolskem domu na Pobrežju.

10. maj ni več daleč! Samo še nekaj dni nas loči od prihodnjega zvebanja drž. razredne loterije, ki bo 10. maja 1. l. Priporočati je radi tega, da si čimprej nabavite novo srečko oziroma da čimprej obnovite svojo pravico do eventualnega dobitka s tem, da plačate svojo srečko za drugi razred sedanjega kola. Kdor hoče torej tudi enkrat biti med srečnimi dobitniki, naj pohiti v našo hišo sreče, bančno poslovavnico Bežjak, Maribor, Gosposka ulica 25, kjer bo morda pričel novo srečnejše življenje. V ostalem glej današnji oglas tvrdke Bežjak na zadnji strani lista!

* Ure in zlatino prejmete poceni, tudi na obroke, pri M. Ilgerjev sin, urar in juvelir, Gosposka 15.

SREČEN KDOR KADITI SE ODVAJI, S ČIK BONBONOM SI ŽIVLJENJE SLADI. Zaloga za Jugoslavijo: Maks Jeraš, Ljubljana, Miklošičeva 34., tel. 38-36.

* Veliko tombolo priredi na binkoštno nedeljo, 12. maja t. l. prost. gasilska četa v Hotinjavasi.

m Nočna lekarniška služba od 27. apr. do vključno 3. maja: Kr. dvorna lekarna pri sv. Anehu, Glavni trg 20, tel. 20-05; lekarna pri sv. Antonu, Frankopanova 18, tel. 27-01.

Kino

* Grajski kino. Danes zadnjič »Neverni ljubavnik«. Hans Moser. — Od srede dalje »Njen privatni tajnik«. Gustav Fröhlich, Marija Andergasl.

* Esplanade-kino. Prvi madžarski film »Viki«, velezabavna, glasbena opereta, temperamentna; z Rozsy Barsony in Paul Javgorom.

* Kino Union. Do vključno četrta »Jutri bo prepozno«, kriminalni pustolovni film. Napeta vsebina!

Mariborsko gledališče

Torek, 30. aprila, ob 20.: »Izdaja pri Novari«. Premjera. Red C.

Sreda, 1. maja: Zaprt.

Četrtek, 2. maja, ob 15.: »Cigan baron«. Znižane cene. Zadnjič. — Ob 20.: »Kovarsvo in ljubezen«. Znižane cene. Zadnjič.

Petek, 3. maja, ob 20.: Simfonični koncert Glasbene matice v Sokolski dvorani za red B in C.

Praznik Vnebohoda v mariborskem gledališču. Popoldne bo zadnja popoldanska predstava priljubljene operete »Cigan baron«, zvečer pa zadnjič Schillerjevo »Kovarsvo in ljubezen«. Za obe predstavi veljajo znižane cene.

Podražitev moke v Mariboru

Banska uprava je odobrila tvrdki Ludvik Franz in sinovi v Mariboru, da sme prodajati:

pšenične mlevske izdelke tako, da je cena št. 7 enaka ceni pšenice, franco nakladalna postaja, moka št. 6 višja za 1,25 pri 1 kg od te, moka št. 5 oziroma 2 pa po nadaljnjih 20 par višja od moka št. 6 pri 1 kg na debelo, cena krmilne moke in otrobov se sme zvišati največ na 90 par pod ceno pšenice, drobnih otrobov pa največ 1 din pod ceno 1 kg pšenice, vse brez vreč;

koruzne izdelke tako, da se sme povišati cena koruznega zdroba do največ 2,60 din, koruzne moke do 1,70 din in koruzne krmilne moke do 1,20 din za 1 kg na debelo, pri ceni koruze franco nakladalna postaja 1,50 din, ob višjih cenah koruze pa ob povišku vsakih 10 par pri 1 kg koruze, sme prodajati koruzni zdrob za največ 15 par, koruzno moko za naj-

več 10 par in koruzno krmilno moko za največ 2 pari pri 1 kg dražje, od teh cen, vse brez vreč;

Izdelke iz činkvantine tako, da sme prodati činkvantinov zdrob po 3,30 din. Činkvantinovo moko po 2 din in krmilno moko po 1,30 din za 1 kg na debelo, pri ceni činkvantine po 2 din za 1 kg franco nakladalna postaja, ob višjih cenah činkvantine pa ob povišku vsakih 10 par pri 1 kg činkvantine, sme prodajati činkvantinov zdrob za največ 15 par, činkvantinovo moko pa za 10 par pri 1 kg dražje od teh cen — vse brez vreč;

ržene izdelke tako, da sme prodajati rženo moko s prebitkom 65% na ceno rži franco Bačka, ako je nakupna cena pod 2 din za 1 kg, in s prebitkom 60%, ako je nakupna cena nad 2 din za 1 kg, ter ržene otrobe po 1,30 din za 1 kg, vse brez vreč.

Priznani pianist g. dr. Roman Klasinc, član »Mariborskega tria«, bo izvajal na simfoničnem koncertu Orkestralnega oddelka Glasbene Matice 3. maja Griegov koncert v a-molu, skladbo, ki je radi svoje globoke zamisli in velikopotezne izpeljave žela vsepovsod nepopisne uspehe. Vstopnice pri »Putniku«.

PREUREJITEV GLEDALIŠKEGA POSLOPIJA

Te dni so pričeli s preurejevalnimi deli na upravnem poslopiju mariborskega gledališča v Slovenski ulici. Ta

Zanimivosti

Intimna sodelavca predsednika Chamberlaina

Tihi in skromni sir Horace Wilson — William Strang, živi leksikon Velike Britanije

V bližini angleškega premiera Chamberlaina se pogosto sučeta dva moža, ki v mednarodni diplomaciji nista najbolj znana in sta tudi sedaj v odločilnih dogodkih v ozadju, čeprav njuno delovanje večkrat zelo vpliva na njihov potek.

Dnevno lahko srečaš starejšega gospoda, kako koraka proti številu 10 londonskega Downing Streeta, palači angleškega ministrskega predsednika. Tam gospod potrka na vrata, ker hiša še danes nima zvonca. O tem možu so Londončani govorili, da je kak nižji uradnik ali manjši podjetnik, ki bo kaj kmalu prišel v konkurz. Za njegovo masko pa se skriva osebnost, za katero so vedeli samo najboljši poznavalci diplomacije, da ima velik vpliv na angleško politiko.

Tihi in skromni mož je sir Horace Wilson, po rodu iz Bornemutha. Obiskoval je visoko gospodarsko šolo v

Londonu, odkril pa ga je nekega dneva Lloyd George. Tedaj se je tudi začela njegova kariera. Njegov službeni naslov je »glavni gospodarski svetovalec vlade«. Trdijo, da je pravi miselni stroj.

Chamberlainu se porodi misel... Takoj jo sporoči sir Wilsonu, ki jo razpre, prouči v vseh podrobnostih. Ministrski predsednik pa dela po rezultatih njegovega razmišljanja.

Od ponedeljka do petka živi sir Horace Wilson v prostem času v preprosti hiši v South Kensingtonu, vsako soboto pa obišče svoj dom v Sussexu. To je tudi vse, kar ima mož od življenja, ker se na vso moč trudi, da bi ga svet ne opazil, kar bi mu oviralo ali celo onemogočilo delo.

Drugi intimni Chamberlainov sodelavec je William Strang. Ta je prav za prav »dekle za vse«, tudi najtežji posel

opravi v nekaj urah. Strang je živi leksikon in ima mnogo smisla za humor.

Prvotno ga stari angleški diplomati sploh niso hoteli priznati, ker ni studiral v Etonu nego v Londonu. Pred svetovno vojno je nadaljeval studije tudi na pariški Sorbonni. Vse to pa je proti običaju in proti karieri angleških diplomatov. Na mirovni konferenci je bil neznatni tajnik in se je z lastnimi sposobnostmi povzpел do sedanjega visokega položaja. Če bi ga človek videl na ulici, bi ga zamenjal s kakšnim studentom in nihče ne bi mislil, da je diplomat. Nihče ne bi verjel, da ima že 45 let. Mož je bil že odpravnik poslov pri angleškem poslanstvu v Moskvi, upravnik enega odseka pri Zvezi narodov in specialist za srednjeevropska vprašanja. Na vsakem položaju pa se je pokazal Strang zelo sposobnega diplomata.

— Očka, kdo je težji: jaz ali naša služkinja?

slabo se drže in so pogosto sključene, ker cele dneve stoje. V velikih evropskih državah in v Ameriki žene kuhajo in perejo sede, naše gospodinje pa od jutra do večera tekajo sem in tja, kakor za stavo. Zato jih tudi dosti trpi zaradi oteklih nog ali razširjenih ven.

Varčujte s svojimi močmi! Med delom v hiši skoraj vsaka gospodinja prehodi okrog deset kilometrov na dan. To naprezanje pa še zdaleč ni isto, kakor če bi se sprehodila na svežem zraku. Zato je vsaj popoldnevni počitek skorajda obvezen, in sicer z nogami na blazini ali pa na stolu.

Živcev ne smemo preveč obremeniti

Živčni sistem se obrablja v vsem človeškem delovanju ali nehanju, bodisi če delamo ali če počivamo. Za njegovo obnavljanje je potrebna dobra hrana in počitek. Počitek živčevju daje spanje. Za odraslega človeka je potrebno najmanj osem ur spanja, za otroka pa še mnogo več. Tisti, ki hoče, da bo njegovo umno obzorje vse bogatejše, da bo postal izkušenejši, mora opazovati, se mora učiti in razmišljati o vsem, najbolj pa o svojem poklicu. Umsko življenje človeka se prične že v detinski dobi in se konča šele s smrtjo. Prav tedaj se prične tudi vzgoja živčnega sistema.

Niti umsko, niti telesno delo ne sme biti preveč naporno in utrudljivo. Po delu je potreben počitek, ki nam ga dajeta spanje in zabava. Posledica pretiranega utrujanja živcev z učenjem so razna živčna obolenja, posebno nevrastenija, oslabele živce, bolezen, ki se javlja pri mnogih ljudeh. Največkrat obolijo tisti, ki se uče za kakšen izpit. Učiti se je namreč treba tako, da imamo od vsega truda tudi zaželen uspeh. To pa dosežemo tedaj, če se učimo v redu in s pametjo.

Lokavi Bismarck

Bilo je po vojni 1870-71. na neki dvorni svečanosti. Cesar Viljem I., se je pogovarjal z Bismarckom o topovih, ki so jih ugrabili Francozom. Bismarck je dejal:

— Veličanstvo, ali bi ne bilo lepo, če bi v svojem dvorcu v Schönhausenu postavil nekaj teh topov v park?

— Naravno, je odvrnil vladar, in ker imate levji del zaslug pri tej zmagi, recite direktorju muzeja, naj vam jih en par izroči.

Vesel tega daru se je Bismarck pristrčno zahvalil. Naslednjega dne je stopil v muzej. Ravatelj je bil star vojni invalid, bivši general, ki je ljubosumno pazil na zaupane stvari. V pogovoru ga je vprašal Bismarck:

— Kaj razumete vi pod »en par« general?

— To je odvisno od tega, za kaj gre.

— Mislim, gospod general, tako približno tri ali štiri komade.

— Tako nekako da, ekselencja, je odvrnil general. Ali, prav tako bi pa lahko bilo pet ali sedem komadov.

— Tako? se je oglasil Bismarck z najnedolžnejšim obrazom. Ali mislite resno?

— Pa, naravno, ekselencja. Toda, zakaj hočete tako točno vedeti?

— Takoj zveste. Cesar je bil tako ljubeznjiv, da mi je poklonil en par topov za moj park v Schönhausenu. In ker je en par tako nekako sedem komadov, kakor pravite, vas prosim, da pustite dostaviti sedem topov pred moj grad...

P a b e r k i

23 nemških novinarjev je padlo od začetka vojne. Tako poroča DNB.

Pod orožje je pozvala Bolgarija vse tiste, ki še niso služili vojaškega roka.

V nosnem izvlečku sredstvo proti gripi. Ameriški bakteriolog dr. Thomas Francis je ugotovil, da je v snovi, ki se izloča pri kihanju iz nosa, obrambno sredstvo proti gripi.

V mrtvašnici je našel živo nečakinjo. V Rawsonu, Argentini, so prenesli v mrtvašnico 18letno mladenko. Ko je njen stric prišel kropiti, in odkril odejo, s katero je bila pokrita, je opazil, da dekle živi. Poklical je strežnike, ki so dekle prenesli nazaj na kliniko.

Francoski rušilci so potopili v Skageraku dva nemška torpedna čolna, eno podmornico in motorno ladjo.

Nesrečnica brez nog je rodila. Pri eksploziji v neki tovarni v Milanu je izgubila obe nogi 28letna Emilija Grettini. Bila je v blagoslovljenem stanju, a je kljub prestanemu trpljenju rodila zdaj zdravo moško dete.

Norveško mornarico za kitolove so spravili Angleži na varno v svoja pristanišča, piše »Daily Mail«. Na ladjah je tudi 143.000 ton kitovega olja.

Na grobovih so se šepeli v mehiškem mestu Guatitlan. Pet sorodnikov družine pokojnika, ki so ga pokopavali, je bilo takoj ubitih. Možje so streljali skriti iz za nagrobnih spomenikov. Bitka se je nadaljevala in ko so prišli stražniki, so našli na grobovih 20 mrtvecev.

Kleopatrinu hišo v Rimu, kjer je bivala med svojim obiskom 46. leta pred Kristom, so izkopali in v celoti prenesli v muzej. Bila je zelo majhna, stala je na vrtu ob Tiberi.

Sončenje 70 m pod zemljo so uvedli v utrdbah Maginotove črte. Vojaki se tako zavarujejo pred obolenji. Sončijo se na umeten način v kopalnih kostumih ob kremenčevi obločnici.

Žena bo morala plačati alimente. Poljska grofica de Bondi se je poročila »na videz« z nekim litvanskim državljanom samo zato, da se je lahko pred Nemci zašlela v Litvo. Obljubila je »možu« plačevati gotovo vsoto, kasneje pa obljubo prelomila. Zdaj jo razočarani zakonci tožijo za alimente, ki mu jih je sodišče tudi priznalo.

— Glavna stvar je, da prinesem zlato ribico suho domov...

„Oboroženost skandinavske velesile“

Za skandinavske prilike je Švedska z nad pet milijoni ljudi, 17.000 železnicami, 100.000 avtomobili in pol milijona vojakov prav za prav že velesila. Njena vojna mornarica razpolaga z 8 linijskimi ladjami, 3 križarkami, 16 rušilci. Država ima 400 letal in močno protiletalsko topništvo.

Zelo je utrjen Stockholm, prav tako okolica Kiruna, kjer so železni rudokopi. Zadnje čase so utrdili tudi Gotland. Švedi imajo ministrstvo za oboroževanje pod vodstvom tehničnega strokovnjaka Ego-

na Gummasona, ki je uslužben pri švedskem Kruppu, Boforu.

Švedska letalska oporišča so Vesteras, Malmö, Karlborg, Ljungbyhed, Karlskrona in Göteborg. Država je nabavila v Ameriki 300 letal in 400 motorjev. Dobavo je podpisal princ Bertil, vnuk sedanjega kralja Gustava V. Predsednik vlade Hansson je energičen mož. Socialni demokrat, sprva trgovski pomočnik, kasneje novinar, ima velik dar za realnost, kar ga je tudi postavilo na ministrski stol.

Tolovaji ugrabili svilo in tkalke

V francoski Indokini je še vedno dosti tolovajev, ki se potepajo po gorah. Nedavno je 80 razbojnikov vdrla v neko vas, kjer niso našli na obrambo, ker so bile doma samo žene in dekleta. Tu so bile namreč delavnice za predelavo svile. Med delom je ženskam prepovedano vsako razgovarjanje, ker ugotavljajo delovodje, da tkejo najbolje, kadar so same med seboj.

Banditom je to prišlo prav. Odnegli so

mного dragocene svile, vsak je pa pograbil še po eno »nevesto« in izginil z njo v gore. Policiji se je kljub težkemu terenu posrečilo obkoliti razbojniško gnezdo. Tolovaji so pobegnili, pustivši na mestu svoj plen. Tako so bile rešene tudi ženske. Ne vse: nekatere izmed njih so se priključile razbojnikom, ker so se jim »kavalirji« prikupili in nočejo ostati več brez moških...

Če zaide vojna politika v kuhinjo

Evropska vojna je naletela na odmev tudi pred sodiščem za ločitev zakonov v Chicagu, USA. Pred sodnika sta stopila neki Howard Budge, kuhar, po rodu Anglež in kuharica Nemka. Marija Muhne, njegova žena. Dolga leta sta živela v najlepšem miru in zakonski sreči. Nemške in angleške kuharske recepte sta umela lepo kombinirati v izborni pripravljene jedila. Ona mu je kuhala an-

gleške, on pa njej nemške jedi. Ko je pa izbruhnila vojna, sta se zakonca sprla. On ni hotel jesti jedi, ki jih je pripravila ona, žena spet je odklanjala umetnihe močeve kuhinje. Spor v kuhinji se je izpremenil v ljubezensko mržnjo. Sklenila sta, da se ločita. Sodišče je razsodilo, da so mešani zakoni velika nesreča za tiste, ki se ne znajo odreči kuhinji svoje domovine.

Zdravju in lepoti je počitek potreben

Nega lepote je za moderno žensko dolžnost. Zato si mora urediti svoje življenje. Spati mora vsaj 9 ur na dan, pozimi če je mogoče še več. To posebno velja za žene, ki so že prekoračile štiri križe. Dobro, če ležete v posteljo vsak večer ob isti uri, pred polnočjo, ko spanje največ zaleže. Organizem se navadi na določeno uro spanja in obedov in odlično deluje.

Spati je treba v dobro prezračeni sobi ali pa puščati — vsaj poleti — okno odprto. Važno je tudi, da lica ne tiščite v blazino. Prav tako ni pravilno spati z

dlanjo pod obrazom.

Izredno važno je, če se po kosilu nekoliko odpočijete. Tako je prebava intenzivnejša, če bi pa takoj odšli na sprehod ali začeli naporno delati, prebave ne bi imeli v redu.

Po kosilu je dobro za ženske, če ležejo v mračno sobo in na oči položijo kamilične obkladke. Po enournem mirnem in nepremičnem počitku se telo in obraz osvežita, oči pa postanejo spet bistre in jasne.

Naše gospodinje svojo moč neusmiljeno trošijo, zato se zde zmerom utrujene,

Zemljepisna in zgodovinska skupnost Slovanov

„Graditi je treba bodočnost, ne pa se gubiti v restavraciji preteklosti“

Pariški list »La Politique et la Guerre« je 20. t. m. priobčil članek, ki ga je pod naslovom »Poljska in Slovani« napisal g. André Mazon, profesor na Collège de France, dober poznavatelj in velik prijatelj Slovanov. G. Mazon razpravlja zanimive misli. Posnemamo jih na kratko: »Nihče ne more danes misliti, da bi Slovani danes imeli neke posebne vrste, njim samim lastne civilizacije, ali pa da bi v bodoče mogli voditi svojo skupno politiko. Državniškim s takim slavizmom ni treba računati. Preveč je že ločila

zgodovina. Geografski položaj narekuje Slovanom različna pota. Toda navzlic vsemu je dejstvo, da imajo Slovani važno geografsko in historično skupnost: in sicer v pogledu življenjskega prostora nemštva. In Slovani ob Visli, ob Labi in ob Donavi imajo možnost, celo potrebo, da se kot posebna federativna skupina prostih narodov uvrstijo v veliko evropsko federacijo in njihova edina mogoča politika je evropska politika. Stare prepire je treba pozabiti. Najnovejši časi so nam pokazali pri Čehih in Poljaki, kam

prepir in nezaupanje vodita. Federacija je rešitev za vse, v njej bodo ohranjene duhovne vrednote tudi malega naroda. Medsebojno spoštovanje, ne pa sanjarjenje o zasedbah ozemlja in o hegemoniji, o nekem kraljestvu utvar. Tako sanjarjenje bi bilo nekaj podobnega, kakor če bi Francija danes mislila na vzpostavitev cesarstva Karla Velikega. Graditi je treba bodočnost, ne pa se gubiti v restavraciji preteklosti.«

Spomnite se CMDI

Maj je mesec cvetja in sreče!

Tudi Vam lahko vzcveti sreča!

Nabavite si srečko državne razredne loterije v

„GRADU SREČE“

glavni kolekturi državne razredne loterije »PUTNIK«, Maribor.

Žrebanje II. razreda že 10. maja 1940.

Milijoni se na razpolago!

Pohitite!

BRUSIMO STEKLA IZDELUJEMO OGLEDALA

V LASTNIH
MODERNIH
DELAVNICAH

STEKLARNA KOVAČIČ

MARIBOR - SLOVENSKA 10
KOROŠKA 10

Vsemogočni je poklical k Sebi v ponedeljek, dne 29. aprila 1940 našega dragega soproga, očeta, tasta, gospoda

Ferdinanda Jagriča

trgovca in posestnika, ustanov. člana prostov. gasilske čete v Selnici ob Dravi, odlikovane z zlato kolajno od Jugoslovanske gas. zveze in z zlato kolajno od Gasilske zajednice za 35-letno zvesto službovanje.

K večnemu počitku ga bomo pospremili danes, 1. maja, ob 4. pop. iz hiše žalosti na domače farno pokopališče v Selnici ob Dravi.

Vsem, ki ste ga poznali, spoštovali in ljubili, da priporočamo v blag spomin!

Selnica ob Dravi, dne 30. aprila 1940.

OLGA, Marija, hčerki

KATARINA JAGRIČ, soproga
VIKTOR, sin,

IRMGARD, vnuk

ABOZA OBLEKE

moško perilo,
kravate, nogavice,
klobuke

največja izbira
najnižje cene

M. KOTNIK

MARIBOR - GRAJSKI TRG 1

Zasedli bomo **1. in 2. maja**
vse prostore v **gostilni pri 'Lovcu'**

v Ljubljani, Cesta 29. oktobra
24 (Rimska cesta)

Mnogovrstna izbira
okusnih jedil.

Prvovrstna domača
in dalmatinska vina

Točimo jugoslovanski „Teran“ liter din 16.-

Naročniki **kupujte** pri naših inseren-
tih ter oglašujte!

Zahvala

Vsem, ki so nam izkazali svoje sočutje in izrazili svoje sožalje ob izgubi naše nepozabne gospe

Ane Ornik

izrekamo najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini od sv. Magdalene, g. primariju dr. Radšlu za požrtvovalno zdravniško skrb, s katero je lajšal pokojni zadnje dneve njenega življenja; pevskemu društvu »Zarja« s Pobrežja za ganljive žalostinke, prostovoljni gasilski četi s Pobrežja za častno spremstvo; vsem darovalcem vencev in vsem, ki so blago pokojnico spremili k večnemu počitku.

Maribor, dne 30. aprila 1940.

ZALUJOČI OSTAJO

„Slavija“, jugoslovanska zavarovalna banka, naznanja, da je umrl njen bivši podravnatelj, gospod

Jakob Avšič

Ohranjen mu bo časten spomin.

V Ljubljani dne 29. aprila 1940

Ravnateljstvo „Slavije“,
jugoslovanske zavarovalne banke
v Ljubljani

Ali res še nimate srečke drž. raz. loterije?

Drugo žrebanje 40. kola, ki bo 10. maja, se približuje z naglimi koraki!

Kdor torej še nima srečke ozir. kdor še ni obnovil svoje srečke, naj pohiti v

našo hišo sreče - bančno posloval. BEZJAK

Maribor, Gosposka ulica 25

kjer Vam je na razpolago velika izbira srečk!

Cela srečka stane din 400.—, polovica din 200.—, četrtinka din 100.—.

BEZJAKOVE SREČKE so zadele samo v zadnjih letih sledeče dobitke oz. premije:

din 2.000.000 srečka štev. 68.326
din 1.002.000 srečka štev. 59.971
din 301.000 srečka štev. 83.526
din 301.000 srečka štev. 56.910
din 200.000 srečka štev. 34.210
din 100.000 srečka štev. 4.638

din 100.000 srečka štev. 7.336
din 100.000 srečka štev. 77.664
din 100.000 srečka štev. 77.696
din 100.000 srečka štev. 86.831
din 100.000 srečka štev. 86.834

din 80.000 srečka štev. 97.039
din 60.000 srečka štev. 83.519
din 50.000 srečka štev. 19.306
din 50.000 srečka štev. 88.152
in mnogo drugih dobitkov.

Babič

MOŠKO PERILO

Gosposka — Slovenska ul.

prinaša vedno
zadnje novosti

kravate
pižame
rokavice
nogavice
moško
perilo
po meri

Zlato in srebro,

priljante, zastavljane listke
išče nujno za nakup

M. Ilgerjev sin,

Maribor, Gosposka ulica 15

Continental

na ugodne mesečne obroke

IVAN LEGAT

Maribor, Vetrinjska ul. 30

Ljubljana, Prešernova ul. 44

Skebi?...

Obrnite se na
grafologa

F.T. Karmaha

Ki se odlikuje posebno z analizo človeškega značaja, dela na strogo znanstveni bazi grafologije in daje vsakemu za nastopajoče dozdokde pismene nasvete, ki Vam bodo koristili vsu bodočo življenje. Kupec knjige dobi brezplačno življenjsko analizo. Knjiga je velike važnosti in koristi za spoznavanje samega sebe in bližnjih. Pri brezplačni analizi lahko stavite grafologu 3 od teh 10 navedenih vprašanj, katera Vam razjasni:

1. Vaš karakter, njegove kvalitete, njegove napake;
2. Vaše izgled v ljubezni;
3. Vaše izgled v kupčijah;
4. Vaše izgled v podedovanju;
5. Vaše življenjske doživetosti;
6. Vaše prijatelje in protektorje;
7. Vaše sovražnike, zadržanost, krive obdolžitve;
8. Potovanja, spremembe bivališča;
9. Zadeve v rodlini;
10. Vse, kar želite vedeti o loterijskih zadevah.

F. T. KARMAH, svetovno znani eksperimentalni psihografolog — pisec epohalne knjige »NAS ZIVOT OKULTNE TAJNE«. Grandiozno delo ima preko 200 slik v luksuzni izdaji, katero lahko kupite pri piscu. Natančen naslov: **F. T. KARMAH, ŽALEC, dravska banovina**. Knjiga stane din 30.—, denar se pošlje na ček, račun št. 17.455. V teku 48 ur boste dobili v zaprtju ovoju svojo življenjsko analizo, ki Vas bo prepričala, da boste izkoristili sleherni možnost in da boste srečno obrnili kolo svojega življenja. Ni Vam treba storiti ničesar drugega kakor poslati zori označene podatke. Ne odbijajte tega uspeha v današnjih mračnih časih!

BIRMANSKA DARILA!

Ogromna izbira! Solidne cene! Brezobvezen ogled!

A. KIFFMANN nasl. O. KIFFMANN

SOKOLSKO DRUŠTVO MARIBOR MATICA • GRADBENI ODSEK

priredi v nedeljo 16. junija 1940 do sedaj

največja tombola

kjer dobite za **din 5.—** prve tri tombole
v skupnem znesku

din 20.000.—

Nadaljnjih 20 tombol: šivalni stroj, 8 koles, bala platna, dve moški obleki, vreča moke, 20 kg sladkorja in nebroj drugih dobitkov. — Vrednost vseh dobitkov je **din 60.000.—**